

Vyhodnocení Programu prevence kriminality Kraje Vysočina na rok 2015

Program prevence kriminality Kraje Vysočina na rok 2015 (dále jen „Program“) byl vypracován na základě hlavních bezpečnostních problémů formulovaných ve spolupráci s Policií ČR a na základě Koncepce prevence kriminality Kraje Vysočina na léta 2013 až 2016. Dále vycházel ze Strategie prevence kriminality České republiky na léta 2012 až 2015. Program byl nastaven tak, aby řešil nejožehavější bezpečnostní problémy zjištěné v roce 2014 a přispěl ke snížení nebo omezení trestné činnosti v Kraji Vysočina. K 30. 9. 2015 bylo v kraji zjištěno 5 463 trestných činů (tj. 107,2 na 10 tis. obyvatel), což je o 828 méně než za stejné období roku 2014 (6 291 tj. 123,4 na 10 tis. obyvatel).

Plnění schválených opatření

1) Kriminalita páchaná na seniorech:

- problematika vývoje kriminality v kraji, zejména kriminality páchané na seniorech byla zařazena na 2 společná setkání rady kraje s radou seniorů. Při této příležitosti byl konzultován záměr na zpracování projektu „Na pomoc seniorům Kraje Vysočina“. Členka rady seniorů p. Radová byla členkou pracovní skupiny pro sestavení projektu „Na pomoc seniorům Kraje Vysočina“
- projekt „Na pomoc seniorům Kraje Vysočina“ byl schválen usnesením rady kraje č. 0325/07/2015/RK a na jeho realizaci byla poskytnuta státní dotace ve výši 160 000 Kč. Cílem projektu bylo varovat seniory před nebezpečím, které jim v současné době hrozí a poučit je o tom, jak se tomuto nebezpečí bránit. V celkem 8 městech kraje (Žďár nad Sázavou, Velké Meziříčí, Chotěboř, Moravské Budějovice, Světlá nad Sázavou, Velká Bíteš, Počátky a Jemnice) proběhlo 5 přednášek z oblasti prevence kriminality, které navštívilo více než 800 seniorů. Seniori byli postupně seznámeni s bezpečnostní situací v kraji a příslušném městě (ve spolupráci s Policií ČR), poučení o právech a povinnostech obětí trestných činů (provedla Probační a mediační služba ČR), informování o možnostech a způsobech ochrany vlastní osoby při napadení nebo ochrany svého majetku (ve spolupráci s TRIVIS Jihlava). Další přednáška byla zaměřena na informování o nebezpečí, které seniorům hrozí v souvislosti s používáním internetu, mobilních telefonů a platebních karet – přednášel lektor Vysočina Education. Nejvíce seniorů se zúčastnilo přednášky zaměřené na problematiku zadlužování, majetkových a úvěrových podvodů a finanční gramotnosti. Lektory byli pracovníci občanských poraden v kraji, kteří se touto problematikou profesionálně zabývají. Poslední přednáška byla ve spolupráci s Bílým kruhem bezpečí věnována problematice domácího násilí páchaného na seniorech. Seniorům byly předány publikace „NE/bezpečný věk“, reflexní pásky na oděv ad. Celkové náklady na realizaci projektu činily 85 tis. Kč, z toho z rozpočtu kraje bylo uhrazeno 19 tis. Kč
- Podobné projekty podpořené z rozpočtu kraje a z Fondu Vysočiny částkou 113 tis. Kč byly realizovány v Jihlavě, Třebíči a Rudíkově.
- ve spolupráci s Ministerstvem vnitra ČR byl připraven sestřih DVD „NE/bezpečný věk“ (nafilmané příklady nejzávažnějších trestných činů páchaných na seniorech), který bude promítán po dohodě s vedením nemocnic Kraje Vysočina v rámci jejich vnitřních okruhů v čekárnách (vestibulech), kde se nejčastěji zdržují seniori při návštěvě nemocnic.

Realizátor: Kraj Vysočina ve spolupráci obcemi, NNO, Policií ČR, TRIVIS Jihlava, Vysočina Education, Bílý kruh bezpečí

Finanční náklady: asi 132 tis. Kč z rozpočtu kraje

2) kriminalita páchaná prostřednictvím ICT

Problematikou elektronické bezpečnosti se v průběhu roku 2015 pravidelně na svých jednáních zabývala pracovní skupina jmenovaná ředitelem krajského úřadu. Ve spolupráci s CESNET Praha a Národním centrem pro bezpečnější internet byla realizována následující opatření:

- ve spolupráci s Policií ČR je pravidelně vyhodnocována statistika trestných činů páchaných prostřednictvím ICT – v roce 2014 bylo spácháno 214 trestných činů, převážně podvodů a neoprávněného přístupu, což je nejvíce za celé období od roku 2010, od kdy je tato trestná činnost samostatně sledována. Za období 9 měsíců 2015 bylo spácháno celkem 125 trestných činů.
- celkem 8 soukromým firmám, které spolupracují v oblasti propagace bezpečného využívání ICT, byla udělena značka Kraj Vysočina doporučuje pro bezpečný internet
- odborná příprava informatiků krajského úřadu, městských úřadů a příspěvkových organizací, informatiků soukromých firem, které spolupracují s Krajem Vysočina v oblasti propagace bezpečného využívání ICT
- odborná příprava pedagogů a lektorů, kteří přednášejí problematiku bezpečnosti ICT (lektori Vysočina Education a lektori NNO)
- na podporu projektů NNO zaměřených na prevenci trestné činnosti prostřednictvím ICT byla v letošním roce schválena podpora ve výši 115 tis. Kč
- ve spolupráci s Policejní akademií ČR byla uskutečněna s mezinárodní účastí v pořadí 5. konference na téma „Řešení elektronického násilí a kyberkriminality“ určena pro policejní pracovníky, pracovníky OSPOD, škol, ad., kteří v této oblasti působí
- v rámci Asociace krajů se Kraj Vysočina zapojil do celonárodní soutěže „Kraje pro bezpečnější internet“. Do soutěže se přihlásilo více než 8 000 žáků základních škol z celé republiky, z toho více než 1 000 z Kraje Vysočina.

Realizátor: Kraj Vysočina, NNO

Finanční náklady: asi 115 tis. Kč na podporu projektů, asi 20 tis. Kč na úhradu lektorské činnosti, asi 15 tis. Kč na občerstvení pro účastníky seminářů a konference

3) Kriminalita páchaná recidivisty, osobami vracejícími se z výkonu trestu a rizikovou skupinou mládeže

- recidivisté se podílí na trestné činnosti více než 50 %, u majetkové trestné činnosti je to více než 60 %. Práce s touto cílovou skupinou je jednou z priorit v rámci republiky i Kraje Vysočina. Od roku 2012, kdy byl realizován, ve spolupráci s oblastními charitami, projekt se státní dotací zaměřený zejména na práci s osobami vracejícími se z výkonu trestu odnětí svobody je této problematice věnována náležitá pozornost. S podporou kraje se oblastní charity věnují uvedené cílové skupině v rámci zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- z rozpočtu kraje a z Fondu Vysočiny jsou podporovány projekty neziskových organizací a obcí zaměřené na práci s uvedenou cílovou skupinou – v roce 2015 byly realizovány 2 projekty s podporou 300 tis. zaměřené na recidivisty a 1 projekt s podporou 150 tis. na práci s rizikovou mládeží.
- zatímco k 30. 9. 2014 bylo recidivisty spácháno 2 212 skutků, ke stejnému datu 2015 to bylo 1 962 skutků. K 30. 9. 2014 bylo stíháno 1 508 recidivistů a k 30. 9. 2015 celkem 1 318 recidivistů.

Realizátor: Kraj Vysočina, NNO a obce

Finanční náklady: asi 450 tis. Kč z Fondu Vysočiny

4) Kriminalita spojená s majetkovými a úvěrovými podvody

- ve spolupráci s Policií ČR jsou prostřednictvím elektronické pošty a prostřednictvím krajských novin a zpravodaje zasílána varovná upozornění na výskyt případů podvodných jednání spojených s majetkovými a úvěrovými podvody

- dne 2. 10. 2015 se uskutečnil s podporou Kraje Vysočina seminář organizovaný občanskými poradnami Jihlava a Třebíč k problematice zadlužování občanů s názvem „Aby dluhy netížily ...“. Seminář byl určen pro pracovníky sociálních odborů obcí a neziskových organizací, kteří pracují se skupinou osob, jež je nejčastěji postižena zadlužením. Účastníci semináře byli informováni o nejčastějších případech, kdy se občan dostane do dluhové pasti a byli poučeni o tom, jak těmto lidem pomoci.
- kromě přednášek k dluhové problematice určené pro seniory (odst. 1) byly v průběhu roku realizovány občanskými poradnami Jihlava, Třebíč a Žďár nad Sázavou celkem 3 projekty s podporou z Fondu Vysočiny ve výši 450 tis. Kč zaměřené nejen na dluhovou problematiku, ale i na zvyšování finanční gramotnosti občanů. Kromě toho Občanská poradna Jihlava organizuje vzdělávání k finanční gramotnosti na vybraných jihlavských školách
- z rozpočtu kraje byly podpořeny částkou 226 tis. Kč projekty na zvyšování finanční gramotnosti občanů v Pelhřimově a na zvyšování finanční gramotnosti obyvatel sociálně vyloučených lokalit v Moravských Budějovicích.

Realizátor: obce a NNO ve spolupráci s Krajem Vysočina

Finanční náklady: 676 tis. Kč z rozpočtu kraje a Fondu Vysočiny

5) kriminalita páchaná pod vlivem alkoholu

- této problematice se v průběhu roku 2015 pravidelně věnovala pracovní skupina jmenovaná ředitelem krajského úřadu. Posuzovala vývoj trestné činnosti páchané pod vlivem alkoholu a navrhovala realizaci opatření, která povedou k omezení tohoto negativního jevu – na základě jejího doporučení byly vyhotoveny kartičky s údaji o délce odbourávání alkoholu v krvi a s údaji o sankcích za porušení zákona o řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu. Kartičky byly předávány prostřednictvím ORP novým nebo staronovým držitelům řidičských průkazů. Byla zorganizována soutěž pro žáky základních škol na téma „Alkohol – Víš co Ti hrozí?“, které se zúčastnilo celkem 7 studentů z 5 SŠ a 34 žáků ze 7 základních škol. Vyhodnocení soutěže proběhlo za přítomnosti radní Kraje Vysočina Jany Fialové v kongresovém sále s předáním hodnotných cen. Do vzdělávání pedagogů byla na doporučení pracovní skupina zařazena problematika negativního dopadu požívání alkoholu mladistvými. Pracovní skupina, která spolupracuje s MUDr. Jurajem Tkáčem, považuje za zásadní - působení na mladé lidi ve věku kolem 15 let, působení na rodiny a přípravu pedagogických pracovníků.
- s podporou z Fondu Vysočiny v celkové hodnotě asi 330 tis. Kč byly realizovány NNO v Kraji Vysočina projekty na práci zejména s nezletilými a mladistvými, kteří měli nějakou osobní zkušenost nebo zkušenost v rámci rodiny s alkoholem.

Realizátor: Kraj Vysočina, obce s rozšířenou působností, NNO

Finanční náklady: poskytnuty dotace z Fondu Vysočiny ve výši 330 tis. Kč

6) majetková kriminalita

- s podporou kraje v celkové výši asi 900 tis. Kč byly realizovány v 8 městech projekty na rozšíření kamerových dohlížecích systémů, které by měly přispět ke snížení majetkové, ale i násilné trestné činnosti
- s podporou z Fondu Vysočiny ve výši 54 800 byl Centrem hasičského hnutí v Přibyslavi realizován projekt „Máte opravdu zavřeno?“, jehož cílem bylo informovat občany o možnostech ochrany majetku.
- ve spolupráci s odborem prevence kriminality Ministerstva vnitra byl uspořádán seminář na téma „Bezpečná lokalita – Bezpečná země“. Seminář byl určen pro ředitele městských policí a manažery prevence kriminality a jeho cílem bylo předání zkušeností z realizace projektů na zvýšení bezpečnosti ve městech a sociálně vyloučených lokalitách.

- se státní podporou ve výši 1,813 mil. Kč byly realizovány projekty na rozšíření kamerových dohlížecích systémů ve Velkém Meziříčí, Bystřici nad Pernštejnem, Humpolci a Moravských Budějovicích.

Realizátor: Kraj Vysočina, obce, Centrum hasičského hnutí, Ministerstvo vnitra ČR

Finanční náklady: asi 900 tis. z rozpočtu kraje na rozšíření KDS, 54 800 z Fondu Vysočina a asi 5000 Kč na občerstvení pro účastníky semináře

7) další informace

- bezpečnostní situaci v celé ČR i Kraji Vysočina významným způsobem ovlivňují obyvatelé sociálně vyloučených lokalit. Podle Krajského ředitelství policie kraje Vysočina nejsou sociálně vyloučené lokality v kraji lokalitami se zvýšenou kriminalitou a ani u obyvatel SVL nebyla zaznamenána zvýšená kriminalita. Je však třeba pracovat zejména s mladými lidmi a mladými rodiči. V této souvislosti jsou podporovány projekty zaměřené na působení v SVL – v roce 2015 byly realizováno celkem 3 projekty s podporou ve výši asi 200 tis. Kč (Jihlava , Třebíč, Chotěboř)
- migrace cizinců v průběhu roku 2015 – k 30. 11. 2015 bylo na území kraje zadrženo celkem 179 cizinců, kteří byli buď vraceni do země, ze které přišli nebo umístěování do zařízení pro zajišťování cizinců, která však v Kraji Vysočina nejsou. Nebyla zaznamenána zvýšená kriminalita cizinců.